

REPUBLIKA
SLOVENIJA
VIŠJE
DELOVNO
IN SOCIALNO
SODIŠČE

VDS sodba Pdp 1545/2005

Sodišče: Višje delovno in socialno sodišče

Oddelek: Oddelek za individualne in kolektivne delovne spore

ECLI: ECLI:SI:VDSS:2005:VDS.PDP.1545.2005

Evidenčna številka: VDS03418

Datum odločbe: 22.12.2005

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: odpoved pogodbe o zaposlitvi - redna odpoved - program razreševanja presežnih delavcev - sodelovanje sindikata - regres za letni dopust

Zveza: ZDR člen 97, 97/2, 99, 99/1, 99/1-3, 113, 113/1, 97, 97/2, 99, 99/1, 99/1-3, 113, 113/1.

Jedro

Če gre za redno odpoved PZ večjemu številu delavcev iz poslovnih razlogov, se mora delodajalec predhodno z namenom, da doseže sporazum, s sindikati pri delodajalcu posvetovati o predlaganih kriterijih za določitev presežnih delavcev (2. odstavek 97. člena ZDR). Delodajalec stališč sindikata ni dolžan upoštevati, mora pa vsaj poskušati, da pride do sporazuma. Ker se delodajalec ni predhodno posvetoval s sindikati, kot to zahteva 2. odstavek 97. člena ZDR, niti ni tožnica navedena v poimenskem seznamu z rezultati točkovanja, je bila odpoved PZ podana nezakonito. Delavec, kateremu je bila PZ odpovedana nezakonito, ima pravico do vseh prejemkov, ki bi jih prejel, če ne bi bilo nezakonite odpovedi. Zato je tožnica upravičena tudi do

regresa za letni dopust za leto 2004 v višini minimalne plače, saj bi imela pravico do letnega dopusta, če ji PZ ne bi bila nezakonito odpovedana.

Izrek

Pritožbi se delno ugotovi in se izpodbijana sodba v 3. tč. izreka delno spremeni tako, da se stroški postopka, ki jih je tožena stranka dolžna povrniti tožnici, znižajo z zneska 320.340,00 SIT na znesek 243.143,00 SIT.

V preostalem se pritožba zavrne in se v nespremenjenem delu potrdi sodba sodišča prve stopnje.

Obrazložitev

Z izpodbijano sodbo je sodišče prve stopnje ugotovilo, da je bila dne 19.6.2003 dana odpoved pogodbe o zaposlitvi nezakonita in da tožnici delovno razmerje pri toženi stranki ni prenehalo dne 27.7.2003 (1. tč. izreka). Toženi stranki je naložilo, da tožnico pozove nazaj na delo in ji za ves čas, ko ni delala, prizna vse pravice iz delovnega razmerja po pogodbi o zaposlitvi, med drugim tudi obračuna in izplača nadomestila plače, z zakonskimi zamudnimi obrestmi od zapadlosti posameznega mesečnega zneska

nadomestila plače dalje do plačila in ji glede terjatev, zapadlih do 18.5.2005 plača v izreku navedene neto zneske z zakonskimi zamudnimi obrestmi od njihove zapadlosti (2. tč. izreka). Toženi stranki je naložilo, da tožnici povrne stroške postopka v znesku 320.340,00 SIT z zakonitimi zamudnimi obrestmi od 25.8.2005 do plačila (3. tč. izreka).

Zoper takšno sodbo se tožena stranka pritožuje iz pritožbenih razlogov bistvene kršitve določb pravnega postopka in zmotne uporabe materialnega prava. Navaja, da tožnici za sporno obdobje ne gre regres za letni dopust, saj takrat ni delala in posledično tudi ni imela pravice do izrabe letnega dopusta in s tem tudi ne pravice do regresa za letni dopust. Sodišče prve stopnje bi tožničin zahtevek v tem delu zato moralo zavrniti. Tožena stranka tudi dvomi v pravilnost obračunanih neto zneskov posameznih plač, saj naj bi sodišče prve stopnje zgolj nekritično sledilo navedbam tožnice. Nerazumljivo je, zakaj v tem postopku ni bil angažiran izvedenec ekonomske stroke, saj bi sodišče prve stopnje izračun moralo zaupati njemu. Tožena stranka izpodbija tudi odločitev o stroških postopka, saj je sodišče prve stopnje tožnici dosodilo tudi stroške za odgovor na pritožbo, čeprav je s pritožbo uspela tožena stranka. Tožena stranka predlaga, da pritožbeno sodišče izpodbijano sodbo razveljavi in zadevo vrne sodišču prve stopnje v novo sojenje.

Pritožba je delno utemeljena.

V skladu z drugim odstavkom 350. čl. Zakona o pravdnem postopku (ZPP - Ur. l. RS št. 26/99, 96/2002, 2/2004) je pritožbeno sodišče izpodbijano sodbo preizkusilo v mejah razlogov, ki so navedeni v pritožbi, pri tem pa je po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 1., 2., 3., 6., 7., 8., 11., 12. in 14. tč. drugega odstavka 339. čl. ZPP in na pravilno uporabo materialnega prava.

Iz pritožbe sicer ni povsem jasno, ali tožena stranka prvostopenjsko sodbo izpodbija v celoti ali le glede dosojenega zneska in odločitve o stroških postopka. Tožena stranka namreč uvodoma navaja, da se ne strinja z odločitvijo sodišča prve stopnje glede plačila dosojenega zneska 897.861,00 SIT (v resnici je bilo tožnici dosojeno več) s pripadajočimi zamudnimi obrestmi, v nadaljevanju obrazloži tudi, da izpodbija odločitev o stroških postopka, na koncu pa navede, da naj pritožbeno sodišče izpodbijano sodbo razveljavi v celoti. Kadar se iz pritožbe ne vidi, v katerem delu se sodba izpodbija, potem pritožbeno sodišče v skladu s prvim odstavkom 350. čl. ZPP izpodbijano sodbo preizkusi v tistem delu, v katerem stranka ni zmagala v sporu. Pritožbeno sodišče je zato preizkusilo celotno izpodbijano sodbo, saj ta nima zavrnilnega dela in je torej v celoti neugodna za toženo stranko.

Pritožba sicer uveljavlja pritožbeni razlog bistvene kršitve

določb pravnega postopka, vendar pri tem ne navaja, katerih določb ZPP sodišče prve stopnje ni uporabilo, ali pa jih je uporabilo nepravilno, pa bi to lahko vplivalo na pravilnost in zakonitost sodbe. Zaradi navedenega je pritožbeno sodišče preizkusilo le, ali je podana katera od bistvenih kršitev določb pravnega postopka, na katere pazi po uradni dolžnosti, vendar takšnih kršitev ni ugotovilo.

Tožena stranka niti ne prereka dejanskih ugotovitev sodišča prve stopnje, zaradi katerih je to ugotovilo nezakonitost podane odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Ob ugotovitvi, da se tožena stranka v zvezi s programom razreševanja trajno presežnih delavcev ni posvetovala s sindikatom glede predlaganih kriterijev za določitev presežnih delavcev, temveč je uporabila kriterije, ki jih je sama določila v programu, je sodišče prve stopnje pravilno uporabilo materialno pravo, ko je zaradi kršitev obveznosti delodajalca iz drugega odstavka 97. čl. Zakona o delovnih razmerjih (ZDR - Ur. l. RS št. 42/02) ugodilo tožbenemu zahtevku za ugotovitev nezakonitosti podane odpovedi pogodbe o zaposlitvi. Drugi odstavek 97. čl. ZDR namreč določa, da se mora delodajalec predhodno, z namenom, da doseže sporazum, s sindikati pri delodajalcu posvetovati o predlaganih kriterijih za določitev presežnih delavcev. Sodišče prve stopnje pravilno ugotavlja, da delodajalec stališč sindikata ni dolžan upoštevati, da pa mora vsaj poskušati, da do takšnega sporazuma pride.

Sodišče prve stopnje nadalje pravilno ugotavlja, da v konkretnem primeru sploh ni mogoče preveriti, da podlagi katerih podatkov je tožena stranka prišla do ugotovitve, da tudi tožnica spada med presežne delavce, saj tožnica ni navedena v poimenskem seznamu delavcev z rezultati točkovanja.

Pritožba sodišču prve stopnje neutemeljeno očita, da ni angažiralo izvedenca finančne stroke. Tožnica je v vlogi z dne 26.5.2005 sicer res navedla, da naj se po potrebi izvede dokaz z izvedencem finančne stroke, vendar je iz celotnih navedb v tej vlogi razvidno, da gre le za pogojen predlog, za primer, da bi bil izračun, ki ga bo predložila tožena stranka, sporen. Tožnica je namreč razliko v plači za čas po nezakonitem prenehanju delovnega razmerja zahtevala ob upoštevanju plače, kakršno je prejela za maj 2003 in obenem toženo stranko pozvala, da naj naredi obračun izpadlih plač tako, da bo tožnica potem svoj zahtevek lahko prilagodila temu (višjemu) izračunu. Tožena stranka izračuna tožnice ni izrecno prerekala in tudi ni predložila svojega izračuna. Ne zadošča zgolj dvom tožene stranke o pravilnosti izračuna, ne da bi pri tem konkretno navajala, v čem naj bi bil izračun tožnice napačen. Glede na navedeno je sodišče prve stopnje lahko štelo za dokazano, da prikrajšanje tožnice pri plači zaradi nezakonite odpovedi pogodbe o zaposlitvi v resnici znaša (najmanj) toliko kot tožnica navaja v tožbi, saj

je za izračun tega prikrajšanja vzela zadnjo izplačano plačo pri toženi stranki. Tožnica je nadomestilo iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti prejela do vključno januarja 2005, zato je sodišče prve stopnje za februar, marec in april 2005 tožnici utemeljeno dosodilo nadomestilo plače v višini 113.218,10 SIT, kolikor je znašala plača, ki jo je tožnica prejela za maj 2003. Zmotno je stališče tožene stranke, da tožnici ne pripada regres za letni dopust za leto 2004, ker v tem letu ni delala. Zaradi nezakonite odpovedi pogodbe o zaposlitvi je sodišče prve stopnje utemeljeno ugodilo tožničinemu reintegracijskemu zahtevku, zato je tožnica upravičena tudi do regresa za letni dopust. Delavec, ki mu je bila pogodba o zaposlitvi nezakonito odpovedana, ima pravico do vseh prejemkov, ki bi jih prejel, če ne bi bilo nezakonite odpovedi. V kolikor ne bi bilo nezakonite odpovedi pogodbe o zaposlitvi, bi tožnica za leto 2004 imela pravico do letnega dopusta, zato ji je tožena stranka v skladu s prvim odstavkom 131. čl. ZDR dolžna izplačati regres za letni dopust najmanj v višini minimalne plače, kolikor ji je bilo tudi dosojeno.

Pač pa se tožena stranka utemeljeno pritožuje v zvezi z odločitvijo o stroških postopka. Sodišče prve stopnje je zmotno uporabilo določbe Odvetniške tarife (OT - Ur. l. RS št. 67/03), ko je za prvo pripravljajno vlogo priznalo nagrado v višini 300 točk. Pri tem je očitno spregledalo, da se določba tar. št. 19/1

OT o tem, da za prvo obrazloženo pripravljalo vlogo pripada nagrada v višini nagrade za tožbo, nanaša na pravdni postopek, medtem ko je v tar. št. 15/2 za vse obrazložene vloge v postopkih pred delovnimi in socialnimi sodišči predvideno, da nagrada znaša 75% nagrade za tožbo. Navedeno pomeni, da je tožnikovemu pooblaščenca za prvo pripravljalo vlogo možno priznati le nagrado v višini 225 točk. Sodišče prve stopnje je neutemeljeno priznalo nagrado za odgovor na pritožbo, saj teh stroškov ni mogoče opredeliti kot za spor potrebnih stroškov v smislu določbe prvega odstavka 155. čl. ZPP. Preostale stroške postopka je sodišče prve stopnje pravilno odmerilo. Celotni utemeljeno priglašeni stroški tožnice tako znašajo 1615 točk, kar ob vrednosti točke 110,00 SIT znaša 177.650,00 SIT. K temu je potrebno prišteti 20% DDV v višini 35.530,00 SIT in 2% materialne stroške v višini 3.553,00 SIT, takso za tožbo v višini 15.200,00 SIT in potne stroške v višini 1.210,00 SIT. Celotni utemeljeno priglašeni stroški tožnice tako znašajo 243.143,00 SIT.

Na podlagi 4. tč. prvega odstavka 358. čl. ZPP je pritožbeno sodišče pritožbi delno ugodilo in izpodbijano sodbo v odločitvi o stroških delno spremenilo tako, da je stroške, ki jih je tožena stranka dolžna povrniti tožnici, znižalo z zneska 320.340,00 SIT na znesek 243.143,00 SIT. V preostalem je na podlagi 353. čl. ZPP pritožbo zavrnilo kot neutemeljeno in v nespremenjenem delu

potrdilo sodbo sodišča prve stopnje, saj je ugotovilo, da s
pritožbo uveljavljani razlogi niso podani, prav tako pa tudi ne
razlogi, na katere pazi po uradni dolžnosti.

Datum zadnje spremembe: 23.08.2009